

Sygnatura akt I C 463/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 08-07-2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Nawrocki

Protokolant: st.sekr.sąd.Dorota Wróbel

po rozpoznaniu w dniu 08-07-2014 r. w Koninie

sprawy z powództwa **A. K. (1) i M. K. (1)**

przeciwko **(...) S.A. w W.**

o pozbawienie tytułów wykonawczych wykonalności

1. Oddała powództwo.
2. Zasądza od powodów A. K. (1) i M. K. (1) solidarnie na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 7.217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Andrzej Nawrocki

Sygn. akt I C 463/13

UZASADNIENIE

Powodowie A. i M. małżeństwo K. wnieśli przeciwko pozwanemu (...) S.A w W. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 20.11.2012 r. nr (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 10.12.2012 r.

o egzekucję należności pieniężnej. Następnie w toku procesu powodowie - piśmie z dnia 24.10.2013r rozszerzyli żądanie pozwu o pozbawienie w całości wykonalności również tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 14.01.2013 r. nr (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 22.01.2013 r. o egzekucję należności pieniężnej oraz wnieśli także o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego roszczenia powodowie A. i M. K. (1) wskazali, że uchylenie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 14.01.2013 r., nr (...) opierają na zarzucie, że umowa kredytowa, będąca podstawą wystawienia tego tytułu jest nieważna, gdyż powodowie zawierając przedmiotową umowę działali pod wpływem błędu co do treści dokonywanej czynności prawnej wywołanego podstępnie przez drugą stronę umowy i złożyli oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli dotyczącego zawarcia wyżej wymienionej umowy. Tym samym powodowie wskazali, że zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 kpc kwestionują istnienie obowiązku stwierdzonego w/w bankowym tytułem egzekucyjnym. Powodowie podali przy tym, że zostali oni wprowadzeni w błąd przez przedstawiciela pozwanego banku (...) S.A – dyrektora oddziału w K. J. H. (1) oraz współnika J. G. co do rzeczywistego celu kredytu, którym nie była chęć spłaty zobowiązań spółki lecz wyłudzenie kredytu, a cała kwota z w/w kredytu była w dyspozycji J. G.. Natomiast żądanie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 20.11.2012r nr (...) było przez powodów oparte o treści art. 840 § 1 pkt 2 kpc w zw. z art. 475 kc oraz art. 5 kc. Powodowie wskazali, że zawierając umowę kredytową będącą podstawą tego tytułu wykonawczego posiadali zdolność kredytową i nic nie wskazywało, że będą mieli problemy ze spłatą.

Dopiero późniejsze zdarzenie tj. działanie wspólnika J. G. doprowadziło do upadłości spółki, której wspólnikami byli powodowie i tym samym pozbawiło to powodów dochodów z których był spłacany ich kredyt. Tym samym w ocenie powodów doszło do niemożności świadczenia, która wynikała wskutek okoliczności, za które dłużnicy M. i A. K. (1) nie ponoszą odpowiedzialności, co powoduje, iż zobowiązanie wygasło. Dodatkowo powodowie wskazali, że egzekwowanie od powodów zobowiązania byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Powodowie zwrócili uwagę także, że zgodnie z art. 21 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Państwo Polskie chroni prawo własności każdego obywatela, co oznacza, iż wydanie orzeczenia nieuwzględniającego żądania powodów i tym samym pozwolenie na dalsze prowadzenie postępowania egzekucyjnego doprowadzi do naruszenia tego przepisu i pozbawi powodów podstawowego prawa, jakim jest ochrona ich własności (k. 3-4, 81-82, 143-144).

Pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego, w tym również kosztów opłaty skarbowej według norm przepisanych. Pozwany wskazał, że nie może mieć znaczenia fakt, iż powodowie nie spłacają zaciągniętych kredytów z uwagi na trudności finansowe wynikające z niepowodzeń w prowadzonych przez siebie interesach. Pozwany wskazał także, że powodowie zaczęli kwestionować zasadność roszczeń pozwanego dopiero na etapie postępowania egzekucyjnego, nie podnosząc wcześniej zarzutów, które obecnie są przez nich formułowane (k. 49,147).

Sąd ustalił, co następuje :

Powodowie A. K. (1) oraz M. K. (1) wspólnie z J. G. prowadzili od 18.06.2007 r. spółkę cywilną pod nazwą Agencja Ochrony (...) s.c. z siedzibą w miejscowości K. (...), gm. C. Przedmiotem działalności spółki były usługi detektywistyczne, ochroniarskie, a także sprzątanie oraz czyszczenie obiektów. Z czasem wspólnicy utworzyli siedzibę spółki w K.. Powód M. K. (1) zajmował się pozyskiwaniem nowych klientów, powódka A. K. (1) zajmowała się logistyką a J. G. był odpowiedzialny za sprawy finansowe oraz kadrowe spółki (dowód : zeznania powodów: A. K. k.185-187 i M. K. k.187).

W dniu 17.03.2010 r. pomiędzy powodami A. K. (1), M. K. (1) oraz wspólnikiem J. G. – prowadzącymi działalność pod nazwą Agencja Ochrony (...) s.c. z siedzibą w miejscowości K. (...), a pozwanym (...) Bank (...) S.A z siedzibą w W. doszło do zawarcia umowy kredytu o nr (...) w rachunku bieżącym (...). W ramach limitu kredytowego „Szybki limit kredytowy” udzielono kredytobiorcom odnawialnego kredytu w kwocie 120.000 złotych. Kredytobiorcy przy zawieraniu umów oświadczyli, że środki z kredytu będą przeznaczone na finansowanie bieżących zobowiązań wynikających z wykonywanej przez nich działalności. Udzielenie kredytu nastąpiło na okres od 17.03.2010 r. do 16.03.2011 r. (dowód : k.16-20 akt I Co (...) Sądu Rejonowego w K. (1)).

W dniu 7.06.2010 r. pomiędzy powodami A. K. (1) oraz M. K. (1) a pozwanym (...) Bank (...) S.A Oddział 1 w K. doszło do zawarcia umowy kredytu P. o nr (...). Na podstawie zawartej umowy (...) S.A udzielił kredytobiorcom kredytu gotówkowego w wysokości 157.000 złotych na okres 120 miesięcy z przeznaczeniem na remont oraz wyposażenie mieszkania. Łączna miesięczna rata kredytu wynosiła 2.020,49 złotych. W zakresie roszczeń wynikających z tej umowy powodowie poddali się na rzecz (...) S.A egzekucji świadczeń pieniężnych, prowadzonej na podstawie bankowego tytułu wykonawczego do kwoty 235.500 złotych. Pozwany (...) S.A zastrzegł sobie możliwość wystąpienia o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu do dnia 10.06.2021 r. W dniu 8.07.2011 r. na wniosek powodów doszło do zawieszenia dwóch rat kapitałowych, przy czym zadłużenie powodów na dzień podpisania aneksu wynosiło 147.727,97 złotych (dowód : k.108-135 oraz k.8-10 akt I Co (...)).

Powodowie nie wywiązywali się ze spłaty należności wynikających z tych dwóch umów kredytowych (bezsporne). Powodowie w piśmie z dnia 21.03.2012 r. razem z J. G. jako Agencja Ochrony (...) s.c zwrócili się do pozwanego (...) S.A z prośbą o rozłożenie na raty spłaty kredytu odnawialnego na okres 6 miesięcy. Wspólnicy zobowiązali się, że spłata pierwszej raty nastąpi w dniu 26.03.2012 r. w kwocie 100.000 zł. Uzasadniając swój wniosek powodowie A. i M. K. (1) oraz wspólnik J. G. powołali się na trudną sytuację finansową spółki, brakiem środków finansowych, które doprowadziły do zadłużenia w bankach oraz wobec ZUS-u. Ponadto wskazali, że obecnie są na etapie dokonywania

analizy kosztów oraz planu naprawczego. Dodatkowo jako zabezpieczenie dla restrukturyzacji zadłużenia powodowie A. K. (1) oraz M. K. (1) zaoferowali nieruchomości mieszkalną położoną w K. (2) przy ul. (...) (dowód : k. 153,154).

W wyniku uwzględnienia powyższego wniosku - w dniu 26.03.2012 r. została zawarta pomiędzy powodami i J. G., a pozwanym umowa ugody nr (...). Strony w umowie wskazały, że na dzień 22.03.2012 r. przysługuje pozwanemu Bankowi wymagalna wierzytelność z tytułu kredytu nr (...) wynosząca 256.181,01 złotych i do powyższej wysokości wierzytelności dłużnicy nie wnosili zastrzeżeń. W ramach ugody powodowie A. i M. K. (1) oraz J. G. zobowiązali się spłacić powyższą wierzytelność w 6 miesięcznych ratach zgodnie z harmonogramem stanowiącym integralną część przedmiotowej ugody. Jednocześnie dłużnicy zobowiązali się do ustanowienia zabezpieczenia kredytu w postaci hipoteki w wysokości 435.500 złotych na nieruchomości położonej w K. (2) na ul. (...) (dowód : k. 149 – 152).

W związku z tym, że powodowie oraz J. G. nie wywiązali się z warunków zwartej ugody i nie regulowali na bieżąco rat, pozwany (...) S.A w piśmie z dnia 9.07.2012 r. wezwał ich do zapłaty zaległej należności informując, że brak wpłaty będzie skutkować odstąpieniem od umowy ugody i oznaczać będzie to obowiązek spłaty całej kwoty zadłużenia, które wówczas wynosiło 220.529 złotych (dowód : k. 155).

W piśmie doręczonym pozwanemu (...) S.A w dniu 12.07.2012 r. (...) spółki Agencja Ochrony (...) zwrócili się z prośbą o przekształcenie i rozłożenie płatności na 120-sto miesięczne raty w równej wysokości przypadającej na trzech udziałowców, motywując swój wniosek upadłością firmy oraz niemożliwością jednorazowego spłacenia tej kwoty (dowód : k.156). W odpowiedzi pozwany pismem z dnia 18.07.2012r nie zaaprobował zaproponowanych warunków, a ewentualne zawarcie aneksu i zmniejszenie rat obwarował warunkami spłaty wszystkich należności oraz zadeklarowaniem uiszczania miesięcznych rat na poziomie nie mniejszym niż 3.500 złotych (dowód : k. 157).

Powodowie A. i M. K. (1) mieli problem również z bieżącym regulowaniem bieżących rat z umowy kredytowej z dnia 7.06.2010r nr (...). W piśmie z dnia 18.10.2012 r. powodowie zaproponowali rozłożenie na raty spłaty prywatnego kredytu oraz kredytu firmowego. Swój wniosek argumentowali zadłużeniem sięgającym kwoty 700.000 złotych oraz prowadzeniem egzekucji przez urząd skarbowy oraz ZUS (dowód : k.158).

Pozwany (...) S.A w odpowiedzi na powyższe pismo – pismem z dnia 22.10.2012r wezwał do uzupełnienia braków pisma m.in. poprzez dokonanie wpłat uwierzytelniających w kwotach po 30.000 złotych, wskazując, że brak wywiązania się z uzupełnienia pisma będzie skutkować pozostawieniem wniosku bez rozpoznania. Jednocześnie bank nie zaakceptował warunków proponowanej spłaty i oczekiwał rat w kwocie nie niższej niż 12.000 zł miesięcznie (dowód : k. 159).

W piśmie z dnia 2.11.2012 r. powodowie A. i M. K. (1) zwrócili się do oddziału windykacji pozwanego (...) S.A z kolejną propozycją ugody, wskazując, że ich problemy finansowe związane są rozwiązaniem firmy oraz dopuszczeniem się przez współnika J. G. oszustwa na ich szkodę i egzekucją całego majątku firmy na rzecz Urzędu Skarbowego w K. (1). Powodowie wskazali, że złożyli zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w K. (1) o przestępstwie wyłudzenia i defraudacji jakiego miał się dopuścić J. G. (dowód : k. 9-10).

W odpowiedzi na powyższe pismo pozwany (...) S.A – pismem z dnia 8.11.2012r nie przychylił się do prośby powodów, informując, że podjęte zostaną działania odzyskania wierzytelności na drodze egzekucji sądowej (dowód : k. 11).

Ostatecznie powodowie A. K. (1) oraz M. K. (1) nie wywiązali się z warunków umowy kredytowej z dnia 7.06.2010r o nr (...) oraz umowy kredytowej z dnia 17.03.2010r o nr (...) (bezsporne).

Powyższe skutkowało tym, że pozwany (...) S.A wystawił w dniu 20.11.2012r wobec powodów A. K. (1) oraz M. K. (1) bankowy tytuł egzekucyjny nr (...)r., wskazując w nim, iż wymagalne zadłużenie powodów wynika z umowy kredytowej z dnia 7.06.2010r o nr (...). Sąd Rejonowy w K. (1) postanowieniem z dnia 10.12.2012 r. wydanym w sprawie I Co (...) nadał klauzulę wykonalności powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (dowód : k.7,16 akt I Co (...) Sądu Rejonowego w K. (1)).

Następnie wobec powodów A. K. (1) i M. K. (1) oraz J. G. pozwany (...) S.A. wystawił w dniu 14.01.2013r bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), wskazując w nim, iż wymagalne zadłużenie wynika z umowy kredytowej z dnia 17.03.2010r o nr (...). Sądu Rejonowego w K. (1) postanowieniem z dnia 22.01.2013 r. wydanym w sprawie I Co (...) nadał klauzulę wykonalności powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (dowód : k.23,26 akt I Co (...) Sądu Rejonowego wK. (1)).

Bank (...) S.A. w W. – na podstawie tytułu wykonawczego, tj. bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...)2012 r. z dnia 20.11.2012 r., któremu Sąd Rejonowy w K. (1) postanowieniem z dnia 10.12.2012 r. sygn. akt I Co (...) nadał klauzulę wykonalności – wniósł do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w P. M. J. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko M. K. (1) i A. K. (1). Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w P. M. J. postanowieniem z dnia 6.01.2013 r. sygn.. akt Km (...) uznał się niewłaściwym do dalszego prowadzone postępowania egzekucyjnego i przekazał sprawę Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w K. (1) J. F.. W trakcie prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. (1)postępowania egzekucyjnego w sprawie sygn.. Km (...) A. K. (1) i M. K. (1) pismami z dnia 1.02.2013 r. zostali wezwani do zapłaty długu w terminie 14 dni pod rygorem przystąpienia do opisu i oszacowania nieruchomości (dowód: wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z dnia 20.12.2012 r., postanowienie o przekazaniu sprawy dnia 16.01.2013 r., wezwania do zapłaty długu z dnia 1.02.2013 r. w aktach Km (...)Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. (1)).

(...) Bank (...) S.A. w W. - na podstawie drugiego tytułu wykonawczego, tj. bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 14.01.2013 r., któremu Sąd Rejonowy w K. (1) postanowieniem z dnia 22.01.2013 r. sygn. I Co (...)nadał klauzulę wykonalności – wniósł do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. (1) J. F. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko A. K. (1), M. K. (1) i J. G.. W toku tego postępowania egzekucyjnego sygn. Km (...) pismami z dnia 26.03.2013 r. M. K. (1) i A. K. (1) zostali wezwani do zapłaty długu w terminie 14 dni pod rygorem przystąpienia do opisu i oszacowania nieruchomości, a na dzień 18.12.2013 r. został wyznaczony drugi termin licytacji nieruchomości dłużników nieruchomości (dowód: wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z dnia 5.03.2013 r., wezwania do zapłaty długu z dnia 26.03.2013 r., ogłoszenie o licytacji nieruchomości z dnia 26.11.2013 r. w aktach Km (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. (1)).

Powodowie A. K. (1) oraz M. K. (1) zgłosili do Prokuratury Rejonowej w K. (1) podejrzenie o popełnieniu przez J. G. przestępstwa na ich szkodę. J. G. został przedstawiony zarzut popełniania przestępstwa polegającego na tym, że w czasie od 19.07.2010 r. do 19.01.2012 r. w K. (2) w woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem, będąc współnikiem Agencji Ochrony (...) s.c. z siedzibą wK. (2) i jedyną osobą upoważnioną do wykonywania operacji na kontach bankowych spółki doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej wysokości 41.361,77 zł pozostałych współników Agencji Ochrony (...) s.c. A. K. (1) oraz M. K. (1), w ten sposób, że prowadząc jednocześnie własną działalność gospodarczą Biuro Ochrony (...) z siedzibą w K. (2) wynajmował wymienionej spółce pracowników, za co wystawiał faktury VAT, zlecał z nich przelewy na konto bankowe własnej firmy, tytułem zapłaty za wystawione faktury, których wysokość nie odpowiadała wystawionym dokumentom i tak :

- w dniu 30.06.2010 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 48.202,20 zł,
- w dniu 31.08.2010 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 64.446,00 zł,
- w dniu 30.09.2010 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 86.010,00 zł,
- w dniu 31.10.2010 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 86.620,00 zł
- w dniu 31.12.2010 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 185.440,00 zł
- w dniu 21.01.2011 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 186.960,00 zł
- w dniu 31.03.2011 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 202.950,00 zł

- w dniu 30.04.2011 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 154.980,00 zł
- w dniu 31.05.2011 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 184.500,00 zł
- w dniu 30.06.2011 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 174.660,00 zł
- w dniu 31.07.2011 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 123.000,00 zł
- w dniu 30.11.2011 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 98.400,00 zł
- w dniu 30.11.2011 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 83.025,00 zł
- w dniu 01.12.2011 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 63.005,03 zł
- w dniu 28.12.2011 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 79.950,00 zł

co daje łączną kwotę 1.821.148,23 zł, a następnie dokonał przelewów z rachunku spółki tytułem zapłaty za wymienione faktury w łącznej kwocie 1.862.510,00 zł tj. o 41.361,77 zł więcej niż to wynika z wystawionych faktur VAT tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk (dowód : postanowienie z dnia 13.12.2013 w aktach 2 Ds. (...)Prokuratury Rejonowej w K. (1)).

W toku procesu - w piśmie z dnia 21.10.2013 r. powodowie A. i M. K. (1) oświadczyli pozwanemu (...) S.A, iż uchylają się od skutków oświadczenia woli złożonego przez nich w formie podpisania umowy kredytowej (...) nr (...), jako złożonego pod wpływem błędu wywołanego podstępem (dowód : k.84).

Również w toku procesu - w piśmie z dnia 8.07.2014 r. powodowie zawiadomili o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez J. H. (1) – dyrektora oddziału (...) w K. oraz J. N., który był dyrektorem w spółce (...) zatrudnionym przez J. G. i jednocześnie pośrednikiem w udzieleniu dla powodów kredytu prywatnego oraz firmowego (dowód : k.199).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie następujących dowodów :

- częściowych zeznań powódki A. K. (1) (k. 185-187), częściowych zeznań powoda M. K. (1) (k.187),
- dokumentów w postaci : kserokopii wezwania do zapłaty długu (k.5, 83), kserokopii wniosku o wpis w księdze wieczystej (k.6-8), kserokopii pisma „propozycja ugody” (k.9-10), korespondencja pomiędzy powodami a (...) S.A (k.11, 153-159), kserokopii informacji o prowadzonym postępowaniu (k.12), kserokopii pisma o uchyleniu się od skutków złożonego oświadczenia woli (k.84), kserokopii obwieszczenia o licytacji nieruchomości (k.86), pismo z KPP wK. (1) (k.87), dokumentów dot. umowy nr (...) kredyt P. (k.108-135), umowy ugody nr (...) (k.149-152), zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (k.199) oraz dokumentów znajdujących się w aktach Sądu Rejonowego w K. (1) o sygn. akt I Co (...), I Co (...), akt Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. (1) o sygn. (...) i (...), akt Prokuratury Rejonowej w K. (1) o sygn. 2 Ds. (...) (poprzednio 2 Ds. (...)).

Sąd nie dał wiary zeznaniom powodów w części dotyczącej okoliczności w jakich miało dojść do zawarcia umów kredytowych, które stanowiły późniejszą podstawę bankowych tytułów egzekucyjnych nr (...) oraz (...). Odnośnie umowy kredytowej z dnia 7.06.2010r nr (...) powodowie wskazali, że do zawarcia tej umowy doszło pod wpływem błędu, który został wywołany przez dyrektora placówki pozwanego w K. J. H. (1). Powodowie zeznali, że planowali wziąć kredyt hipoteczny a po decyzji odmownej, J. H. (2) miał ich nakłaniać do zaciągnięcia dwóch kredytów gotówkowych o kwocie takiej jaka miała być przedmiotem kredytu hipotecznego, które to w przeciągu następnych 2-3 miesięcy miały zostać przekształcone w jeden kredyt hipoteczny. Następnie zdaniem powodów, dyrektor banku miał się wycofać z wcześniejszych ustaleń i ostatecznie powodowie spłacali kredyty gotówkowe. W ocenie Sądu zeznania powodów nie zostały poparte żadnymi innymi dowodami. Nadto zeznania powodów nie znajdują potwierdzenia pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, a w szczególności w pismach powodów odnośnie

rozłożenia rat kredytów, w których powyższe okoliczności nie były przez nich podnoszone, a brak bieżącego regulowania przez nich kredytu był argumentowany trudną sytuacją materialną. Również w ocenie Sądu podobnie należy ocenić zeznania powodów dotyczące zawarcia drugiej umowy kredytowej z dnia 17.03.2010r o nr (...). Powodowie zeznali, iż pracownicy banku, a także wspólnik J. G. oraz zatrudniony w ich spółce J. N. mieli działać na ich szkodę, w ten sposób, iż wspólnik J. G. miał namawiać ich do zaciągnięcia kredytu, przekonując, że uzyskane w ten sposób środki są niezbędne dla dalszego rozwoju firmy, a następnie mieli dowiedzieć się, że pieniądze z tego tytułu zostały przywłaszczone przez J. G., który dodatkowo miał wprowadzić w ich błąd co do stanu finansowego spółki. Odnośnie roli pracowników banku w tym procederze, powodowie wskazywali, że bez ich udziału nie doszłoby do udzielenia przedmiotowego kredytu. Także i w tym przypadku wersji powodów nie potwierdza zebrany materiał dowodowy. Przede wszystkim należy zauważyć, że także i w tym przypadku powodowie w korespondencji z pozwanym bankiem nie powoływali się na powyższe okoliczności, natomiast wskazywali, że spółka znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i w związku z tym wnosili o korzystniejsze warunki spłaty. Nadto wszyscy (...) spółki Agencji Ochrony (...) zaakceptowali zadłużenie wynikające z zawartej umowy kredytowej w momencie podpisywania umowy ugody. Pierwsza informacja o możliwości popełnienia przez wspólnika J. G. przestępstwa oszustwa pojawiła się dopiero w piśmie z dnia 2.11.2012 r., przy czym co istotne, powodowie nie powoływali się w nim na rzekomą współpracę pomiędzy J. G. a pracownikami pozwanego banku przy uzyskaniu kredytu. Nadto w piśmie tym powodowie wyrazili wolę dalszego spłacania zadłużenia, w tym także z kwestionowanej obecnie umowy kredytowej z dnia 17.03.2010r o nr (...). Zeznania powodów nie znajdują również potwierdzenia w prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w K. (1) postępowaniu przygotowawczym 2 Ds. (...) (poprzednio 2 Ds. (...)). Osobą podejrzaną jest na obecnym jej etapie jedynie J. G., a postawione zarzuty nie odnoszą się podnoszonych przez powodów okoliczności, gdyż związane są z nieprawidłowościami przy rozliczaniu wynajmu pracowników spółce (...) oraz wystawianym z tego tytułu fakturom VAT, których wysokość nie odpowiadała wystawionym dokumentom. Powodowie wskazywali, iż o działaniach J. G. mieli dowiedzieć się w styczniu 2013 r., co pozostaje w sprzeczności z treścią pisma z dnia 2.11.2012 r. w którym zaznaczyli, że już wystąpili z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przez niego przestępstwa (k.9-10). Nadto oceniając wiarygodność zeznań powodów należy zauważyć, iż powodowie dopiero po złożeniu zeznań w niniejszej sprawie, zdecydowali się na złożenie analogicznego zawiadomienia co do J. N. oraz J. H. (1), a więc dopiero po upływie ponad roku od złożenia pozwu, co wskazuje, że działania powodów zostały podjęte na użytek niniejszego procesu. Natomiast w pozostałej części Sąd dał wiarę zeznaniom powodów, gdyż znajdują one potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Wartość dowodowa dokumentów zgromadzonych w sprawie nie budziła wątpliwości Sądu również, żadna ze stron nie kwestionowała ich przydatności dla ustaleń sprawy.

Sąd zważył, co następuje :

Powodowie A. K. (1) oraz M. K. (1) żądali pozbawienia wykonalności dwóch tytułów wykonawczych wystawionych przez pozwanego (...) S.A w postaci :

1) bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 20.11.2012 r. dotyczącego zapłaty należności wynikającej z umowy kredytu z dnia 7.06.2010 r. o nr (...), zawartej przez powodów A. K. (1) oraz M. K. (1), któremu Sąd Rejonowy w K. (1) postanowieniem z dnia 10.12.2012 r. sygn. I Co (...) nadał klauzulę wykonalności,

2) bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 14.01.2013 r. dotyczącego zapłaty należności wynikającej z umowy kredytu z dnia 17.03.2010 r. nr (...) zawartej przez wspólników spółki cywilnej Agencja Ochrony (...) s.c powodów A. K. (1), M. K. (1) oraz wspólnika J. G., któremu Sąd Rejonowy w K. (1) postanowieniem z dnia 22.01.2013 r. sygn. I Co (...) nadał klauzulę wykonalności.

Powodowie jako podstawą prawną pozbawienia wykonalności tytułowi wykonawczemu w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego (...) r. był art. 840 § 1 pkt 2 kpc w zw. z art. 475 kc i art. 5 kc. Na wstępie jednakże należy zauważyć, iż treść zeznań powodów A. K. (1) oraz M. K. (1) wskazuje, iż mieli oni zostać przy podpisywaniu umowy kredytowej

wprowadzeni w błąd, a więc powołują się na okoliczności właściwe dla art. 840 § 1 pkt 1 kpc, tj. kwestionują istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym.

Zgodnie z art. 840 § 1 kpc dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli m.in. :

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności, gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Celem powództwa opartego na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 kpc jest uniemożliwienie przeprowadzenia w całości lub w części egzekucji ze wskazanego tytułu wykonawczego, o ile dłużnik wykaże nieistnienie zdarzenia, na którym oparto wydanie klauzuli wykonalności. Dłużnik może przy tym powoływać się na takie okoliczności, z którymi przepisy prawa wiążą wygaśnięcie zobowiązania albo które powodują niemożność egzekwowania świadczenia wynikającego z tytułu wykonawczego.

W przypadku tytułów wykonawczych takich jak np. bankowe tytuły egzekucyjne można kwestionować istnienie obowiązku stwierdzonego tego rodzaju tytułem egzekucyjnym za pomocą zarzutów dotyczących np. braku zdolności do czynności prawnych, wad oświadczenia woli oraz innych przyczyn nieważności czynności prawnych. Tym samym możliwym jest żądanie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego z powołaniem się tak, jak wskazywali na to w swoich zeznaniach powodowie, na wadę oświadczenia woli w postaci błędu. Zgodnie z art. 84 § 1 kc w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli; jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć; ograniczenie to nie dotyczy czynności prawnej nieodpłatnej. Natomiast z art. 84 § 2 kc wynika, że można się powoływać wyłącznie na błąd istotny a więc uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie nie złożyłby oświadczenia tej treści. Nadto z art. 86 § 1 kc wynika, że jeżeli błąd wywołała druga strona podstępnie, uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu może nastąpić także wtedy gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy gdy nie dotyczył treści czynności prawnej.

W kontekście powyższych wad oświadczeń woli należy oceniać powołane przez powodów okoliczności odnoszące się do podpisania przedmiotowej umowy kredytowej, a więc zawarcie jej za namową dyrektora oddziału banku obiecującego przekształcenie dwóch umów kredytów gotówkowych w jeden kredyt hipoteczny. Powodowie akcentowali, że gdyby nie postawa dyrektora banku i złożona obietnica nie zawierałoby niekorzystnych dla siebie dwóch umów kredytu gotówkowego. Możliwość uchylenia się od skutków prawnych swego oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu wymaga złożenia – zgodnie art. 88 § 1 i 2 kc – odpowiedniego oświadczenia woli o uchyleniu się od skutków prawnych wadliwego oświadczenia w formie pisemnej, w terminie roku od wykrycia błędu.

Powodowie nie wykazali, aby przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie składali pozwanemu (...) S.A oświadczenie o odwołaniu swojego oświadczenia woli z tytułu tej umowy kredytowej. W tej sytuacji należy zdaniem Sądu przyjąć, że uchylenie się od skutków oświadczenia woli zostało przez nich zawarte w pozwie, a jako datę złożenia tego oświadczenia pozwanemu należało przyjąć datę doręczenia odpisu pozwu, a więc 9.08.2013 r. (k. 45). Skoro zatem powodowie w rozmowie z dyrektorem banku byli zapewniani, że po okresie 2-3 miesięcy od zawarcia umowy, tj. od 7.06.2010 r., miało nastąpić przekształcenie kredytów i po upływie tego okresu obietnica ta nie została zrealizowana, to powodowie już wówczas powinni powziąć wiadomość, że zostali wprowadzeni w błąd. Natomiast doręczenie stronie pozwanej pozwu nastąpiło w dniu 9.08.2013 r. a więc po upływie ponad 3 lat od zawarcia przedmiotowej

umowy. Nadto należy także zauważyć, iż powodowie nie udowodnili zasadności i podstawy uchylenia się od skutków oświadczenia woli.

Powodowie pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 20.11.2012 r. opierali również o treści art. 840 § 1 pkt 2 kpc w zw. z art. 475 kc i art. 5 kc. Powodowie w uzasadnieniu swego stanowiska wskazali na okoliczność, iż po zawarciu przedmiotowej umowy kredytowej, okazało się, że współnik J. G. działał na szkodę spółki, doprowadzając do jej upadłości, przez co powodowie zostali pozbawieni środków finansowych, z których spłacany był ich „prywatny” kredyt. W ocenie powodów w takiej sytuacji wystąpiła niemożność świadczenia, powodująca wygaśnięcie zobowiązania, co świadczy o wystąpieniu przesłanki z art. 840 § 1 pkt 2 kpc. W ocenie Sądu następcza niemożliwość świadczenia, określona w art. 475 kc świadczy o wygaśnięciu zobowiązania i może stanowić podstawę do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jednakże tego rodzaju okoliczność nie zaszła w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 475 § 1 kc jeżeli świadczenie stało się niemożliwe skutkiem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, zobowiązanie wygasa. Przewidziana w art. 475 § 1 kc niemożliwość świadczenia skutkująca wygaśnięciem zobowiązania, obejmuje sytuacje, gdy po powstaniu zobowiązania zaistnieje stan zupełnej, trwałej i obiektywnej niemożności zachowania się dłużnika w sposób wynikający z treści zobowiązania. Zupełność tego stanu oznacza niemożność zaspokojenia wierzyciela w jakikolwiek sposób, trwałość zaś, oznacza niezmiennność w czasie wchodzącym w rachubę z punktu widzenia interesu wierzyciela, względnie z uwagi na naturę zobowiązania. Obiektywny charakter niemożności spełnienia świadczenia wyraża się natomiast w tym, że nie tylko dłużnik, ale także każda inne osoba nie jest w stanie zachować się w sposób zgodny z treścią zobowiązania, ponieważ z przyczyn o charakterze powszechnym lub dotyczących sytuacji dłużnika świadczenie jest niewykonalne. Niemożność wykonania zobowiązania z powodu braku środków finansowych jest to stan tymczasowy i zależny od dłużnika, a nie stan trwałej niewykonalności, jak tego wymaga instytucja niemożliwości świadczenia unormowana w przepisie art. 475 § 1 k.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5.12.2000 r., V CKN 150/00 LEX 548768). Brak środków finansowych nie oznacza niemożności świadczenia w rozumieniu art. 475 § 1 kc, a może co najwyżej powodować opóźnienie dłużnika w wykonaniu zobowiązania – ze wszystkimi konsekwencjami przewidzianymi w prawie cywilnym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2000 r., III CKN 598/98, LEX nr 52731). Niewypłacalność dłużnika, czyli aktualny brak środków materialnych (finansowych) na spełnienie zobowiązania, z którego wynika obowiązek świadczenia pieniężnego, nigdy nie zwalnia dłużnika z zobowiązania. Istnieje ono nadal jako możliwe do spełnienia, a dłużnik odpowiada za dług całym majątkiem nie tylko teraźniejszym, ale i przyszłym (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 30.01.1986 r., III CZP 77/85, Lex nr 3210). Zawsze bowiem istnieje prawdopodobieństwo, że stan ten może ulec zmianie, bo nigdy nie można być pewnym, iż dłużnik w sobie tylko znany sposób dokona pomnożenia swoich zasobów finansowych. W tej sytuacji jedynie ubocznie należy zauważyć, że powodowie nie wykazali, aby zarzut niewypłacalności spółki cywilnej nastąpił z przyczyn, za które nie ponoszą oni odpowiedzialności (art. 6 kc i art. 232 kpc).

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie brak jest przesłanek pozwalających na uznanie, iż prowadzenie egzekucji w oparciu o niekwestionowane bankowe tytuły egzekucyjne jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego określonymi w art. 5 kc. W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż art. 5 kc nie może stanowić samodzielnej podstawy powództwa, co oznacza, iż bezpośrednio na jego podstawie nie można oprzeć żądań, natomiast w przypadku powództwa opozycyjnego podstawą taką jest art. 840 § 1 pkt 2 kpc. Oznacza to, iż musiałaby zatem zachodzić sytuacja, w której po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być aktualnie egzekwowane, gdyż byłoby to w danym momencie sprzeczne z zasadami współzycia społecznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5.06.2002 r. sygn. akt II CKN 943/00 LEX nr 521921).

Powodowie powołując się na zasady współzycia społecznego nie wskazali – za wyjątkiem niemożności świadczenia – na jakiegokolwiek inne zdarzenie powodujące że w danym momencie zobowiązanie nie może być egzekwowane, gdyż byłoby to sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. W ocenie Sądu jak już wcześniej wskazano w świetle okoliczności niniejszej sprawy nie zachodzi przypadek niemożliwości świadczenia określony w art. 475 § 1 kc. Nadto brak jest innych okoliczności pozwalających na uznanie, że zobowiązanie nie może być egzekwowane, gdyż by loby

to w danym momencie sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Pozwany bowiem dochodzi swoich należności wynikających z zawartych z powodami umowami kredytowymi, przy czym powodowie do czasu wszczęcia egzekucji nie kwestionowali w żaden sposób obowiązku spłaty swoich zobowiązań względem banku.

W ocenie Sądu bezzasadny jest także zarzut powodów, iż dalsze prowadzenie postępowania egzekucyjnego doprowadziłoby do naruszenia art. 21 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż pozbawiłoby powodów podstawowego prawa, jakim jest ochrona ich własności, albowiem przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie nie jest prawo własności powodów, a jedynie żądanie powodów dotyczące pozbawienia tytułów wykonawczych wykonalności.

W tych okolicznościach brak było podstaw aby uwzględnić żądanie powodów co do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 20.11.2012 r. dotyczącego zapłaty należności wynikającej z umowy kredytu z dnia 7.06.2010 r. o nr (...), zawartej przez powodów A. K. (1) oraz M. K. (1), któremu Sąd Rejonowy w K. (1) postanowieniem z dnia 10.12.2012 r. sygn. I Co (...) nadał klauzulę wykonalności.

Odnośnie żądania powodów A. i M. K. (1) pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 14.01.2013 r. to żądanie powodów zostało oparte na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 kpc. Powodowie wskazali, że byli w błędnym wywołanym przez dyrektora oddziału pozwanego banku w K. J. H. (1) oraz współnika J. G. przeświadczeniu co do rzeczywistego celu kredytu. W tym przypadku powodowie złożyli oświadczenie z dnia 21.10.2013 r. o uwolnieniu się od skutków prawnych od złożonego oświadczenia woli, które zostało doręczone pozwanemu (...) S.A w trakcie trwania niniejszego procesu w dniu 23.10.2013 r. Biorąc pod uwagę, iż powodowie już w piśmie z dnia 22.11.2012 r. wskazują, że J. G. miał się dopuścić wobec nich przestępstwa oszustwa, to tym samym można uznać, że roczny termin uprawniający ich do złożenia niniejszego oświadczenia został przez nich zachowany. Należy jednak zauważyć, iż w oświadczeniu tym powodowie nie wskazują, w jakich okolicznościach i przez kogo zostali wprowadzeni w błąd, gdyż treść oświadczenia obejmuje wskazanie, że podpisanie umowy kredytowej nastąpiło pod wpływem błędu wywołanego podstępem oraz zacytowanie właściwych przepisów prawa.

Istotą postępowania opartego na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 kpc jest wykazanie przez powodów niewystąpienia zdarzeń, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności m.in. kwestionowanie istnienia lub zakresu obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 4.07.2013 r., I CZ 68/13, Lex nr 1365613). Skoro żądanie powodów było oparte na wadzie oświadczenia woli w postaci błędu co do treści czynności prawnej jaka miała miejsce między stronami to powodowie winni wykazać, że oświadczenie woli, a w konsekwencji czynność prawną, sporządzone zostało pod wpływem błędu.

Powodowie nie przedstawili żadnych dowodów pozwalających przyjąć, iż powodowie rzeczywiście zawierając przedmiotową umowę kredytową działali pod wpływem błędu i to wywołanego podstępnie przez osoby działające jako przedstawiciele pozwanego banku. Materiał dowodowy zebrany w sprawie wskazuje, że na żadnym etapie negocjacji prowadzonych z bankiem nie kwestionowali oni istniejącego zadłużenia i nie podnosili, aby zawarcie przedmiotowej umowy nastąpiło na skutek wady oświadczenia woli. Powodowie po raz pierwszy w piśmie z dnia 2.11.2012 r. podali, że zostali poszkodowani przez współnika J. G., lecz zauważyć należy, że nie podnosili wówczas zarzutów, pod adresem działania pracowników pozwanego, co więcej także i w tym piśmie wyrazili wolę dalszego spłacania zadłużenia wobec pozwanego banku. Powołanie się przez powodów na to, iż błąd miał zostać wywołany także przez J. H. (1) zostało sformułowane dopiero na etapie niniejszego procesu. Nie stanowi dostatecznego udowodnienia twierdzeń powodów także okoliczność, iż w toczącym się postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w K. (1) w sprawie sygn. 2 Ds (...), w której podejrzanym jest jedynie J. G., a zarzuty, które zostały mu postawione nie odnoszą się do przedmiotu niniejszego postępowania. Powodowie dopiero po złożeniu w dniu 5.06.2014 r. zeznań w niniejszej sprawie, pismem z dnia 8.07.2014 r. złożyli w Prokuraturze Rejonowej w K. (1) zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez J. H. (1), a okoliczność, iż uczynili to dopiero na tym etapie postępowania przemawia za tym, że uczynili to jedynie dla potrzeb niniejszego procesu. Natomiast strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń, gdy to na niej spoczywał ciężar dowodu, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia.

Wobec powyższego Sąd oddalił roszczenie powodów dotyczące pozbawienia wykonalności dwóch tytułów wykonawczych wystawionych przez pozwanego (...) S.A w postaci: - bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 20.11.2012 r. dotyczącego zapłaty należności wynikającej z umowy kredytu z dnia 7.06.2010 r. o nr (...), zawartej przez powodów A. K. (1) oraz M. K. (1), któremu Sąd Rejonowy w K. (1) postanowieniem z dnia 10.12.2012 r. sygn. I Co (...) nadał klauzulę wykonalności, - bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 14.01.2013 r. dotyczącego zapłaty należności wynikającej z umowy kredytu z dnia 17.03.2010 r. nr (...) zawartej przez współników spółki cywilnej Agencja Ochrony (...) s.c powodów A. K. (1), M. K. (1) oraz współnika J. G., któremu Sąd Rejonowy w K. (1) postanowieniem z dnia 22.01.2013 r. sygn. I Co (...) nadał klauzulę wykonalności – jako bezzasadne **(punkt 1 wyroku)**.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc i 99 kpc oraz na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 ze zm.), zasądzając z tego tytułu solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kwotę 7.217 zł, przy czym kwota ta obejmuje wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym w kwocie 7.200 zł oraz kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa **(punkt 2 wyroku)**.

SSO Andrzej Nawrocki